

Валерія Струнгар,

кандидат наук із соціальних комунікацій, завідувач відділу
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна
e-mail: strungarv@gmail.com

ЕВОЛЮЦІЯ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ СТРУКТУР

У праці досліджено зв'язок функціональних можливостей та еволюції порталу інформаційно-аналітичних структур на різних етапах його функціонування. Розроблено та застосовано критерії оцінювання діяльності порталу, а саме: представлення доробку підрозділів, наповнення інформаційного простору якісною інформацією та структурування інтернет-інформації, комунікація з користувачами. Визначено основні характерні властивості та специфічні характеристики порталу, зокрема: універсальність, інтерактивність, доступність, мобільність, комунікативність тощо.

Ключові слова: бібліотека, інформаційно-аналітичні структури, НБУВ, інтернет-представництво, портал, інтегрований портал, комунікація.

З початку XXI ст. у контексті інтенсивного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, значного збільшення контенту та ресурсів, конвергенції різних типів медіа невід'ємною складовою інформаційної діяльності бібліотек та їхніх аналітичних підрозділів стають портали, що забезпечують нові можливості для кращого обслуговування користувачів та залучення нових і є чинником стимулювання розвитку бібліотечної сфери. Інформаційні портали бібліотек стали засобом представлення інформаційних ресурсів, наповнення інформаційного простору якісною інформацією, структурування інтернет-інформації та взаємодії з користувачами.

Незважаючи на ряд наукових публікацій, присвячених різним питанням використання порталів у бібліотечній діяльності [6, 5, 12, 8, 3], досі за межами наукового інтересу залишається специфіка представлення інтегрованого інтернет-представництва інформаційно-аналітичних структур НБУВ. Актуальним залишається з'ясування питання як саме відбувається зв'язок функціональних особливостей та еволюції порталу інформацій-

но-аналітичних структур на різних етапах його функціонування. Дослідження окресленої проблеми є метою цієї статті.

Портал – це інтегроване інтернет-представництво, що наповнює інформаційний простір інформацією та її структурує, а також виступає ефективним комунікаційним каналом. Серед основних функцій веб-сайту бібліотеки В. Бондаренко у своїй науковій праці виділяє [3]:

- представницьку функцію або функцію позиціонування, що представляє собою презентацію успішного функціонування бібліотеки в умовах інтенсифікації інформаційних потоків;

- інформаційну функцію, яка, за словами І. Моргенштерна, є головною функцією сучасної бібліотеки в зборі, організації, донесенні до населення інформації;

- комунікаційну функцію бібліотечного сайту, що полягає в забезпеченні можливості з'єднання між документом і користувачем, передбачає надання потрібної інформації через реалізацію певних форм і засобів за допомогою електронних технологій;

- навігаційну функцію, яка базується на визначенні оптимальних шляхів пошуку та організації доступу до інформації;

- функцію вивчення соціальної структури користувачів, спрямовану на дослідження інформаційних запитів різних категорій користувачів бібліотек з метою оптимізації процесу відбору суспільно затребуваної інформації серед усього постійно зростаючого інформаційного масиву.

Перераховані функції можна доповнити тими, які визначає А. Струнгар, характеризуючи функції порталу, комунікативний потенціал якого дозволяє відрізнити його від веб-сайтів [8]:

- інтеграційну функцію, яка, по-перше, уможливорює організацію єдиного інформаційного простору на основі поєднання множини різноманітних джерел інформації та уніфікованого доступу до них, як-то баз даних, каталогів тощо; по-друге, вирішує завдання інтеграції в портал різних програмних додатків, надає можливості розширення його функціональності за рахунок додавання сервісів, при цьому різниця між додатками і сервісами полягає в тому, що додатки є окремо розробленими програмними продуктами, а сервіси спеціально розробляються як частина порталу;

- функцію індексування та пошуку в інтегрованому інформаційному масиві порталу, яка забезпечує отримання необхідної релевантної користувачеві інформації та уможливорює прискорення пошуку інформації за запитом;

- функцію категоризації, яка дозволяє структурувати весь інформа-

ційний простір порталу, визначити пов'язані між собою за змістом підмножини, що складаються з інформаційних одиниць – документів, описів об'єктів, баз даних тощо;

– функцію профілювання, що спрямована на персоналізацію та автоматичний аналіз користувачької поведінки під час взаємодії з порталом.

У контексті розглянутих функцій порталів бібліотек у цьому дослідженні пропонуються узагальнюючі функції порталів, зважаючи на інформаційно-комунікаційну складову, що описує наповнення порталу:

– інформування – публікація інформації, створеної бібліотекою (повідомлення про заходи; опис книг, колекцій; інформування про пам'ятні дати, значущі події тощо);

– посередництва – надання інформації із зовнішнього джерела та цитування. На відміну від соціальних медіа, для порталів ця функція є менш популярною через те, що портали більше віддають перевагу функції інформування. Посередницькі завдання передбачають поширення інформації інших ресурсів на відміну від прямого інформування, що передбачає створення первинного бібліотечного контенту;

– акумуляції – публікація повідомлень певної тематики, що формує стрічку новин, фіксує їх у порядку появи. Як інструмент збирання необхідної інформації на порталах можуть розглядатись рубрики, які формують певну базу матеріалів, що відповідають запитам користувачів;

– сприяння – створення нового знання в результаті обговорення, надання комунікативної платформи на основі коментування, поширення дописів. За допомогою цієї функції бібліотека може умовно визначати ефективність публікацій порталу;

– комунікації – здійснення обміну коментарями, створення діалогу. Прикладом складової комунікації на порталі може бути обговорення інформаційно-аналітичних робіт фахівців бібліотеки. Важливим є те, що в цьому вимірі бібліотечні портали виступають як простір спілкування однодумців [9].

Активний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, трансформація суспільних запитів, переорієнтація стратегій розвитку на користувача зумовлює розширення функціональних особливостей порталів, зокрема: інтенсифікація зворотного зв'язку з користувачем; зростання мультимедійності; ускладнення структури наповнення порталів та урізноманітнення контенту.

Відповідні зміни знайшли відображення в специфіці забезпечення роботи інтернет-представництва бібліотек. Розглянемо їх еволюцію на прикладі етапів функціонування представництва різних інформаційно-

аналітичних структур Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (НБУВ). Перший етап їх функціонування (2000–2013 рр.) характеризувався роботою окремих сторінок на офіційному порталі бібліотеки.

Водночас відбулось збільшення контенту на порталі – підрозділи, задовольняючи запити користувачів, розширювали асортимент аналітичної продукції, репрезентація якої на сторінках інтернет-представництва сприяла їх наповненню. Статистичні підрахунки показують щорічне зростання наповнення сторінок аналітичних підрозділів НБУВ на 5 %.

Також активізується співпраця з інформаційними партнерами, їхній доробок згідно з укладеними угодами про співпрацю, що передбачає, серед іншого й обмін науковими та інформаційно-аналітичними напрацюваннями, поповнює ресурси на порталі, зокрема, статтями, матеріалами конференцій, періодичними виданнями, інформаційно-аналітичними виданнями, монографічною літературою тощо. Варто відзначити, що науковий доробок партнерів відрізняється тематичною різноманітністю: від питань бібліотекознавства до економічних, правових, суспільних та інших дотичних до сфери інтересів інформаційно-аналітичних служб НБУВ.

Ще одним аспектом, який мав вплив на збільшення контенту порталу можна назвати зростання інтерактивних матеріалів, а саме: аналіз соціальних мереж, блогосфери як окремих проєктів.

Отже, в зв'язку із трансформацією запитів читачів відбувається збільшення контенту порталу. У результаті всіх перерахованих факторів впливу на процес формування представництва інформаційно-аналітичних структур НБУВ відбувається трансформація сторінок на порталі та виокремлюється повноцінний портал веб-сторінок Фонду президентів України (ФПУ), Національної юридичної бібліотеки (НЮБ), Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ), пов'язаний з генеральним бібліотечним порталом, що й започаткувало другий етап (2013–2020 рр.) становлення та розвитку представництва структур.

Інтегрований портал інформаційно-аналітичних структур НБУВ виник, з одного боку, з огляду на користувацькі запити, як систематизовані ресурси суспільно-політичної і правової тематики. З іншого боку – функціональне забезпечення представлення роботи аналітичних підрозділів НБУВ потребувало системи технологічних рішень, що забезпечують акумуляцію інформаційних ресурсів за забезпечення навігації в них. Водночас спеціалізований портал виступає як комунікативний хаб, точка доступу до офіційних ресурсів інформаційно-аналітичних підрозділів НБУВ.

Розвиток порталів та мережі Інтернет, інформатизація соціального простору постали передумовами формування і становлення інтегрованих порталів. Таким чином, нові можливості, створені цифровими технологіями, дають змогу говорити про нову якість порталів з їхнім високим соціальним ресурсом.

Сьогодні відбувається оперативне представлення інформаційно-аналітичних підрозділів НБУВ та їхнього доробку на порталі «Центр досліджень соціальних комунікацій» (URL: <http://nbuviap.gov.ua/>). Репрезентації самих підрозділів присвячена рубрика «Інформаційно-аналітичні структури», у якій детально представлено опис підрозділів, проєктів та відділів. Важливою характерною особливістю представленості інформаційно-аналітичних підрозділів на порталі є «видимість» – наявність даних про представленість у соціальних медіа на офіційному сайті [11].

Щодо представленого на порталі «Центр досліджень соціальних комунікацій» доробку, який репрезентує понад 13 тис. опублікованих матеріалів, понад 2 тис. наукових і 10 тис. інформаційно-аналітичних матеріалів, то його можна класифікувати як інформаційно-аналітичні та наукові матеріали. Тому характерною властивістю порталів можна назвати універсальність – різновекторність тематичної направленості контенту.

Якщо першим критерієм оцінювання діяльності порталу було обрано *представлення доробку підрозділів*, то наступним виступає *наповнення інформаційного простору якісною інформацією та структурування інтернет-інформації*.

Тут важливими виступають функціональні можливості порталу: пошук інформації на порталі, представлення матеріалів на порталі, завантаження матеріалів і забезпечення зворотного зв'язку.

З метою підвищення ефективності пошуку на ресурсі реалізовано сучасний модуль пошуку матеріалів на порталі. У його основі використовується допоміжний плагін системи управління сайтом Joomla!. Модуль піддається вдосконаленню та доопрацюванню згідно з вимогами й потребами нових користувачів [8].

Зручною та доступною для користувача є пошукова система, яка дає змогу здійснювати пошук наукових та інформаційно-аналітичних матеріалів підрозділів бібліотеки на порталі. Наприклад, пошук можна здійснити за словом чи словосполученням; інструменти пошуку надають можливість вибірки матеріалів за датою, популярністю, алфавітом і категоріями; можна обрати сферу пошуку – категорії, контакти, статті, канали новин, веб-посилання та коментарі.

Варто наголосити на тому, що кожний матеріал, який подається на портал, супроводжується певним набором даних: анотацією та ключовими словами, завдяки яким пошукові системи краще ідентифікують матеріали, подані на портал, та користувачі швидко знаходять їх.

Важливим у розвитку порталу інформаційно-аналітичних підрозділів є те, що всі представлені матеріали є повнотекстовими – це дає змогу переглядати їх в онлайн-режимі 24/7. Тобто, в цьому випадку портал виступає мережевою базою даних для співробітників бібліотеки, використовується внутрішньоорганізаційно для підтримування власної праці та для користувачів – задля задоволення своїх потреб. Примітно, що навіть без реєстрації є онлайн-доступ до великого масиву матеріалів та іншої інформації, розташованої на порталі. Тому впевнено можна сказати, що сьогодні однією з характерних ознак розвитку порталу є його доступність – інформаційна величина, характеристика та кількісний показник інформаційного наповнення медіа-середовища.

Привертає увагу те, що підрозділи бібліотеки надають можливість швидкого та зручного перегляду й завантаження матеріалів, у тому числі фото-, відео- та аудіоматеріалів.

Корисним є надання аудіоматеріалів виступів науковців на конференціях для прослуховування, в тому числі і тим користувачами, які не були на заході. Крім того, на порталі є окрема рубрика «Галерея», яка знайомить з фотоматеріалами наукової та громадської діяльності, віртуальних подорожей, виставок творчих робіт тощо.

Важливим є використання інформаційно-аналітичними підрозділами технології подання матеріалів у вигляді слайд-шоу. Зокрема, головна сторінка порталу містить слайд-шоу, що постійно оновлюється та відображає важливі події, найактуальніші аналітичні та наукові матеріали для зацікавлення користувачів. Крім того, зацікавленню користувачів сприяє реалізація технології відображення найактуальніших подій у вигляді світлин на порталі (на головній сторінці сайту). Зручність у використанні різних технологічних рішень породжує інтероперабельність як одну з характеристик порталу, що забезпечує взаємодію та функціонування з іншими продуктами без будь-яких обмежень доступу або реалізації набору функцій, що відповідають вказаним або ймовірним потребам користувачів.

Окремим інструментом інтерактивності, що «генетично» пов'язаний з порталом гіперпосиланнями та окремими рубриками в структурі інформаційно-аналітичних підрозділів, можуть виступати представництва структур бібліотеки в соціальних мережах. Так, сторінка НЮБ НБУВ (URL: <https://www.facebook.com/nlofua>) у соціальній мережі

Facebook системно повідомляє про звіти і результати роботи, рекомендує монографічну літературу, наукові публікації, праці, інформує про конференції. Такі дописи супроводжуються гіперпосиланнями на офіційний сайт інформаційно-аналітичних підрозділів НБУВ «Центр досліджень соціальних комунікацій» (URL: <http://nbuviar.gov.ua>). Крім того, на цій сторінці поширюються матеріали ЗМІ, що висвітлюють правову, політичну, суспільну, економічну інформацію, формується інтегрований електронний ресурс, що виступає як агрегатор якісної та актуальної інформації.

Так, за жовтень 2015 р. на сторінці використано в публікаціях гіперпосилання на 25 різних ресурсів, серед яких офіційні сайти НЮБ, освітні, інформаційні, соціальні, правові, урядові, бібліотечні, наукові, літературні, видавничі веб-портали тощо. Тому бібліотека, зокрема й через інструменти соціальних медіа, виступає як утримувач інтелектуальних ресурсів суспільства [10].

**ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ
СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ НБУВ**
SOCIAL COMMUNICATIONS RESEARCH CENTER
СІАЗ НЮБ ФПУ

03039, м. Київ
Голосівський просп., 3
Тел. +38 (044) 524-17-70
Email: scrc@nbuv.gov.ua
nub@nbuv.gov.ua
np.nbuviar@gmail.com

Центр | Інформаційно-аналітичні проекти | Монографії | Наукові праці | Від першої особи | Конференції | НБУВ

Інформаційно-аналітичні структури
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
Національна юридична бібліотека
Фонд Президентів України

НАУКА
Забезпечити доступ українських вчених до провідних дослідницьких інфраструктур світу – одне з головних завдань Міністерства освіти і науки України на найближчі роки. Так, нещодавно представники МОН провели важливі зустрічі з європейськими партнерами щодо перспектив включення українських дослідницьких інфраструктур у Дорожню карту ESFRI, а також з питань їх участі в окремих європейських наукових консорціумах для спільного вирішення масштабних сучасних проблем. *Детальніше читайте у випуску інформаційно-аналітичного бюлетеня «Шляхи розвитку української науки» № 9 (С. 38–41).*

Пошук по сайту
Q search...

Інформація для переселенців

Інформаційно-аналітичні видання

Наукова діяльність
Звіти та результати роботи
До 100-річчя Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

НОВА ДЕРЖАВНА СЛУЖБА

Рис. 1. Репости повідомлень на порталі «Центр досліджень соціальних комунікацій»

Окремою функціональною можливістю порталу, що зближує їх за інформаційно-комунікаційною складовою із соціальними мережами, можна

назвати репости, які надають користувачам можливість поширювати повідомлення в інших мережах: Facebook, Twitter та Google+ (рис. 1).

Коментарі можуть виступати провідним показником аналізу зворотного зв'язку бібліотеки з користувачами на порталах. Задля задоволення інформаційних потреб та ефективного зворотного зв'язку з користувачами на порталі інформаційно-аналітичних підрозділів надається функція коментування матеріалів з актуальних тем (рис. 2).

знизивши ентропію, ми втрачаємо свободу вибору, але якщо сказати, що ентропія інтелектуалізації навпаки зростає, адже підвищується розвиток інформаційного суспільства.

↕ Оновити список коментарів

📄 Стрічка RSS коментарів цього запису

Додати коментар

Ім'я (обов'язкове)

Електронна адреса (обов'язкова)

↕ Оновити

Рис. 2. Функція коментування на порталі «Центр досліджень соціальних комунікацій»

Тому можна підсумувати, що згідно з еволюцією функціональних можливостей та стирання меж між статистичними й динамічними порталами, їм стають притаманні специфічні характеристики – динамічність розвитку, реактивність технологічного розвитку та гібридність. Це дає змогу використовувати традиційні та новітні технології оброблення, презентації й просування інформації. Одним з найважливіших показників розвитку portalу є *комунікація з користувачами*, а також оцінка ефективності зворотного зв'язку згідно із запитам користувачів. Залежно від мети та завдань бібліотеки ефективність може бути визначено за

допомогою таких показників, як кількість і темп зростання кількості читачів представництва бібліотеки; кількість і зміст дописів сторінки бібліотеки; контентна взаємодія бібліотечної спільноти; взаємодія сторінки бібліотеки тощо [9].

Задля аналізу запитів користувачів порталу, скористаємося авторською методологією дослідження контенту бібліотечних представництв [9].

Сьогодні відбувається розширення видів контенту, відповідно зростання кількості конфігурацій його поєднання – аж до інтеграції різних типів медіа чи їхніх елементів. Така інтегрованість медіа (технологій і контенту) описується через поняття конвергентності як процесу злиття традиційних засобів масової інформації та комунікації у єдиний інформаційний ресурс [7]. Тому спільна інформаційна природа порталів і соціальних медіа дає змогу використати представлену методологію.

Ресурси інформаційно-аналітичних підрозділів щодня відвідує до 27 тис. користувачів. Кількість користувачів порталу підрозділів демонструє стійку тенденцію до зростання – збільшується на 30 % за рік (рис. 3). Найпопулярнішою на порталі є рубрика «Анонси інформаційно-аналітичних видань» – до неї звертається 80 % користувачів, яким надається понад 5 тис. 418 анонсів праць, випусків тощо.

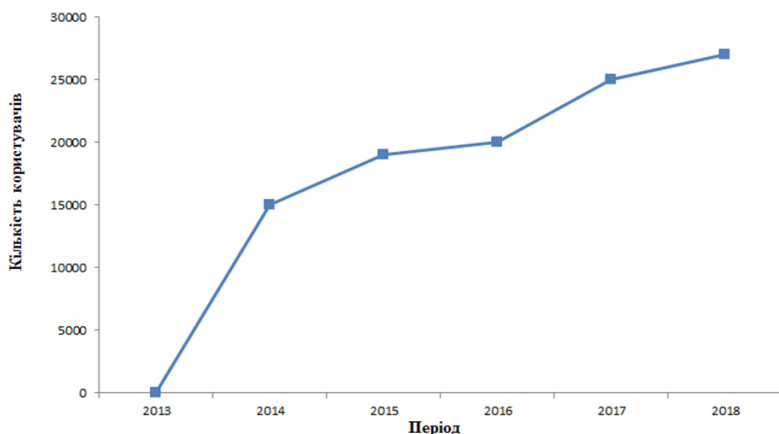

Рис. 3. Кількість користувачів ресурсів інформаційно-аналітичних підрозділів за 2013–2018 рр. (щоденно)

Важливими показниками аналізу публікації на сторінці бібліотеки є тематична спрямованість і спрямованість за аудиторією, які також можна

аналізувати на предмет кореляції між собою. Наприклад, загалом публікації порталу за тематикою логічно систематизувати так: наукові, бібліотечні, правові, суспільні, економічні тощо. Це говорить про те, що вони орієнтовані як на широке коло працівників бібліотечної галузі, так і на користувачів різних сфер діяльності.

Проведений аналіз наукових та інформаційно-аналітичних праць на порталі за висвітленою тематикою за 2013–2018 рр. показав, що наукові праці з питань бібліотекознавства складають 48 %; інформаційного простору – 25 %; інформаційно-аналітичної діяльності – 16 %; правових процесів – 7 %; політичних аспектів – 4 % (рис. 4).

Щодо інформаційно-аналітичних праць, які представлено на порталі підрозділів, то вони складають: з проблем політичних процесів – 48 %, правових аспектів – 27 %, економічних питань – 15 %, суспільних процесів – 9 %, інформаційної сфери – 1 % (див. рис. 5).

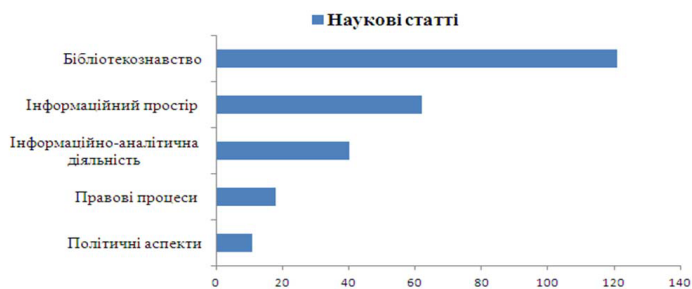

Рис. 4. Представленість наукових праць за висвітленою тематикою за 2013–2018 рр. на порталі «Центр досліджень соціальних комунікацій»

За типом контенту публікації можуть характеризуватися як загальний текстовий контент, мультимедійний контент (фотографії, відео, аудіо), лінки (гіперпосилання на продукти й послуги, традиційні засоби масової інформації, інші посилання); такі специфічні тексти, як опитування чи події. Наприклад, аналіз публікацій «Центру досліджень соціальних комунікацій» на порталі (станом на листопад 2019 р.) за типом показав, що підрозділи бібліотеки представляють різний тип контенту, серед них домінуючими є світлина та лінки. Цікавим аспектом дослідження бібліотечної сторінки є також аналіз аудиторії за географічною, професійною, віковою (за можливості) складовою та порівняння аудиторій офіційного сайту й інтерактивних представництв. Аналіз аудиторії надасть

можливість виявити охоплення аудиторії офіційного порталу підрозділів бібліотеки.

Отже, географічний зріз аудиторії порталу «Центр досліджень соціальних комунікацій» (за допомогою програми Google Analytics) представив такі результати: найбільше користувачів з України (89,2 %), Росії (4,5 %), США (0,94 %), Німеччини (0,8 %), Польщі (0,7 %), Нідерландів (0,6 %), Великої Британії (0,31 %), Італії (0,26 %), Франції (0,25 %). Для наочності наведемо візуалізацію отриманих результатів (рис. 6), у яких графічно показник аудиторії порталу варіюється від меншої до більшої кількості (світлий – темний колір).

Рис. 5. Представленість інформаційно-аналітичних праць за висвітленою тематикою за 2013–2018 рр. на порталі «Центр досліджень соціальних комунікацій»

Також цікавим виявляється аспект аналізу типів пристроїв, які найпопулярніші серед користувачів порталу, що дасть змогу краще оптимізувати роботу порталу бібліотеки та залучити більше користувачів. Наприклад, у результаті аналізу аудиторії порталу за допомогою програми Google Analytics виявилось, що користувачі порталу «Центр досліджень соціальних комунікацій» відвідують його за допомогою таких пристроїв: комп'ютера – 68,78 %, мобільного телефону – 29,01 % та планшета – 2,22 %.

Так, за даними звіту Digital 2020 міжнародних агентств, станом на 30 січня 2020 р. у світі понад 5,19 млрд користувачів, які використовують мобільні телефони, що на 124 млн (2,4 %) більше, ніж у 2018 р. [13]. Таким чином, стрімкий розвиток мобільних технологій говорить про необ-

хідність створення мобільної версії порталу, яка є ефективним каналом комунікації з користувачами.

Рис. 6. Аудиторія за географічною складовою порталу «Центр досліджень соціальних комунікацій»

Тематичний зріз користувацького інтересу показав, що найбільше читачів цікавлять монографії, присвячені дослідженню актуальних проблем інформаційної безпеки, сучасних інформаційних технологій та особливостей політичних процесів у контексті розвитку глобалізації. До найпопулярніших наукових праць за 2013–2018 рр. можна віднести: праці з питань національної науки, постіндустріального суспільства, інформаційного суспільства, бібліотечного аналітичного продукту, соціальних мереж, інформаційної діяльності та відбору інтернет-інформації. Наприклад, найбільшу зацікавленість у користувачів виявила наукова праця доктора історичних наук, професора В. Горового «Національна наука і національний інтерес» (330 тис. 435 переглядів) [4].

Водночас до найпопулярніших інформаційно-аналітичних праць за 2013–2018 рр. можна віднести: праці щодо питань української євроінтеграції, нового Закону України «Про освіту», подвійного громадянства, електронного декларування, місцевих виборів, АТО/ООС та кіберзагроз. Так, найпопулярнішою на порталі виявилася аналітична праця І. Беззуб, молодшого наукового співробітника НЮБ НБУВ, «Сучасний стан і перспективи української євроінтеграції» 2015 р. (77 тис. 930 переглядів) [2]. Також ця праця посідає першість за кількістю цитувань у профілі наукової бази Google Scholar – 32 посилання на працю [1], що показує затребуваність інформаційно-аналітичних матеріалів в інформаційному просторі. Отже, портал «Центр досліджень соціальних комунікацій»

активно розвивається, є легким у користуванні, охоплює широке коло користувачів, надає повнотекстовий доступ до великої кількості видань, статей, аналітичних праць тощо, а його візуальні об'єкти полегшують навігацію.

До основних характерних властивостей порталу можна віднести універсальність, інтерактивність, доступність, мобільність, комунікативність. Крім того, специфічними характеристиками порталу є також динамічність розвитку, інтероперабельність, реактивність технологічного розвитку, гібридність.

Перспективами розвитку порталу інформаційно-аналітичних підрозділів в інтерактивному медіа-середовищі визначено:

- створення єдиної інформаційно-аналітичної системи моніторингу науки на основі інтеграції її з науковими базами та порталом;
- посилення комунікаційної функції, що обумовлює більш інтенсивну взаємодію з користувачами й перехід від статичної до динамічної форми розвитку представництва;
- інтеграція рекомендаційних сервісів і порталу в консолідований інтерактивний каталог, створений для користувачів бібліотеки й підтримки своєї роботи;
- впровадження доступу до порталу за допомогою мобільної версії веб-сайту в зв'язку з активним розвитком мобільних технологій;
- адаптація порталу до версії, яка б давала доступ до ресурсів категорії громадян з особливими потребами.

Список бібліографічних посилань

1. Беззуб І. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=-m0bomoAAAAJ&hl=uk>.
2. Беззуб І. Сучасний стан і перспективи української євроінтеграції. *Центр досліджень соц. комунікацій НБУВ*. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1209:suchasnij-stan-i-perspektivi-ukrajinskoji-evrointegratsiji&catid=8&Itemid=350.
3. Бондаренко В. Бібліотечне інтернет-обслуговування: стан та перспективи : монографія. Київ, 2016. 278 с.
4. Горовий В. М. Національна наука і національний інтерес. *Центр досліджень соц. комунікацій НБУВ*. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1594:nacionalna-naukaiinteres&catid=81&Itemid=415.

5. Лобузін К. Технології організації знаньних ресурсів у бібліотечно-інформаційній діяльності : монографія. Київ : НАН України, 2012. 252 с.
6. Костенко Л. Й., Жабін О. І., Копанєва Є. О., Симоненко Т. В. Наукова періодика України та бібліометричні дослідження : монографія. НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2014. 173 с.
7. Половинчак Ю. Конвергентні процеси в сучасному інфопросторі: трансформації текстів, практик, ієрархій. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. 2017. Вип. 46. С. 31–44. <http://nbuviap.gov.ua/images/naukprazi/46.pdf>. <https://doi.org/10.15407/np.46.031>
8. Струнгар А. В. Інформаційно-аналітичний портал бібліотеки як засіб наукової комунікації : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2016. 210 с.
9. Струнгар В. Методологія дослідження контенту бібліотечних сторінок у соціальних медіа. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2016. Вип. 43. С. 488–500. <https://doi.org/10.15407/np.43.488>.
10. Струнгар В. Представлення бібліотеки в інтерактивному медіа-середовищі: змістовий аналіз. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2017. Вип. 46. С. 329–344. <https://doi.org/10.15407/np.46.329>
11. Струнгар В. Статистичний підхід до вивчення комунікації бібліотеки і користувача через соціальні медіа. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2015. no. III (11), issue 67, pp. 80–84.
12. Шемяєва Г. В. Електронні ресурси бібліотек України в системі наукових комунікацій : монографія. Харків : ХДАК, 2008. 289 с.
13. Digital 2020: 3.8 billion people use social media. *We Are Social*. URL: <https://wearesocial.com/blog/2020/01/digital-2020-3-8-billion-people-use-social-media>.

References

1. Bezzub, I. Google Scholar. Retrieved from <https://scholar.google.com.ua/citations?user=-m0bomoAAAAJ&hl=uk> [in Ukrainian].
2. Bezzub, I. Suchasnyi stan i perspektyvy ukraïnskoï yevrointehratsii [The current state and prospects of Ukrainian European integration]. *Tsentrosledzhen sotsialnykh komunikatsii NBUV – Social Communications Research Center NBUV*. Retrieved from http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1209:suchasnij-stan-i-perspektivi-ukrajinskoji-evrointegratsiji&catid=8&Itemid=350 [in Ukrainian].
3. Bondarenko, V. (2016). Bibliotechne internet-obsluhovuvannia: stan ta perspektyvy [Library Internet services: status and prospects]. Kyiv [in Ukrainian].

4. Horovyi, V. M. Natsionalna nauka i natsionalnyi interes [National science and national interest]. *Tsentr doslidzhen sotsialnykh komunikatsii NBUV – Social Communications Research Center NBUV*. Retrieved from http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1594:nacionalna-naukaiinteres&catid=81&Itemid=415 [in Ukrainian].
5. Lobuzina, K. (2012). Tekhnolohii orhanizatsii znannievykh resursiv u bibliotechno-informatsiinii diialnosti [Technologies for knowledge resources organization in library and information activities]. Kyiv [in Ukrainian].
6. Kostenko, L., Zhabin, O., Kopanieva, Ye. et al. (2014). Naukova periodyka Ukrainy ta bibliometrychni doslidzhennia [Scientific periodicals of Ukraine and bibliometric study]. Kyiv [in Ukrainian].
7. Polovynchak, Yu. (2017). Konverhentni protsesy v suchasnomu infoprotori: transformatsii tekstiv, praktyk, iierarkhii [Convergent processes in modern information space: transformations of texts, practices, hierarchies]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, issue 46, pp. 31–44. Retrieved from <http://nbuviap.gov.ua/images/naukprazi/46.pdf>. <https://doi.org/10.15407/np.46.031> [in Ukrainian].
8. Strunhar, A. V. (2016). Informatsiino-analitychnyi portal biblioteki yak zasib naukovoї komunikatsii [Information and analytical portal of library as scientific communication medium]. *Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
9. Strunhar, V. (2016). Metodolohiia doslidzhennia kontentu bibliotechnykh storinok u sotsialnykh media [Methodology of Research of Library Pages Content in Social Media]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, issue 43, pp. 488–500. <https://doi.org/10.15407/np.43.488> [in Ukrainian].
10. Strunhar, V. (2017). Predstavlennia biblioteki v interaktyvnomu mediaseredovyshchi: zmistovyi analiz [Representation of library on the interactive media environment: substantial analysis]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteki Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, issue 46, pp. 329–344. <https://doi.org/10.15407/np.46.329> [in Ukrainian].
11. Strungar, V. (2015). Statystychnyi pidkhid do vyvchennia komunikatsii biblioteki i korystuvacha cherez sotsialni media [The statistical approach to studying of communication of library and the user through social media]. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*, III (11), issue 67, pp. 80–84. Kyiv [in Ukrainian].
12. Shemaieva, H. V. (2008). Elektronni resursy bibliotek Ukrainy v systemi

naukovykh komunikatsii [Electronic resources of Ukrainian libraries in the system of scientific communications]. Kharkiv [in Ukrainian].

13. Digital 2020: 3.8 billion people use social media. *We Are Social*. Retrieved from <https://wearesocial.com/blog/2020/01/digital-2020-3-8-billion-people-use-social-media> [in English].

Стаття надійшла до редакції 04.01.2020.

Valeriia Strungar,

PhD (Social Communications), Head of Department,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

3 Holosiivskyi Ave., Kyiv 03039, Ukraine

e-mail: strungarv@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-6706-8427>

Evolution of Internet Representation of Information and Analytical Structures

The article deals with the evolution of the Internet representation of libraries on the example of the stages of functioning of the representation of various information and analytical structures of the Vernadsky National Library of Ukraine. The first stage (2000–2013) of their functioning is described – the work of separate pages on the official portal of the library. The second stage (2013–2020) of functioning of the Internet representation is the transformation of pages on the portal and the allocation of a full-fledged portal of web pages of the Foundation of Presidents of Ukraine, the National Law Library, the Service of Information and Analytical Support of Government Agencies, connected with the general library portal. The connection of functional capabilities and evolution of the portal of information and analytical structures at various stages of its activity has been studied.

Criteria for evaluating the portal activity are proposed and applied: presentation of units products, filling of information space with qualitative information and structuring of Internet information, communication with users. The products of the portal «Social Communications Research Center», which can be classified as information and analytical and scientific materials, are analyzed. The functionality of the portal has been investigated: searching for information on the portal, presenting materials on the portal, downloading materials and providing feedback. One of the most important indicators of portal development is communication with users, as well as evaluation of feedback effectiveness on users requests. The main characteristics of the portal are defined: universality, interactivity, accessibility, mobility, communicativeness. The specific characteristics of the portal are highlighted, namely: dynamics of development, interoperability, reactivity of technological development, hybridicity.

Keywords: library, information and analytical structures, VNLU, Internet representation, portal, integrated portal, communication.